

Slecht monster: nooit goed resultaat

Om de bemesting goed te kunnen sturen is regelmatig bemestingsonderzoek laten verrichten meer gewoonte dan uitzondering. Het bemestingsonderzoek geeft inzicht in de concentratie direct beschikbare en voor de plant opneembare voeding tijdens de teelt. Bij grondteelten worden soms ook de structurele voorraden voedingsstoffen en de grondstructuur meegenomen.

TEKST EN BEELD: BLGG

De slogan 'meten is weten' is bij velen bekend. Dat geldt zeker als voor de analyse een betrouwbaar laboratorium wordt benaderd. Te vaak echter nemen telers gemakshalve aan dat het monster goed is. Helaas kan zelfs het beste laboratorium uit een slecht genomen, niet representatief, monster geen betrouwbaar resultaat verkrijgen. Met andere woorden, krijgt de bemonstering wel voldoende veel aandacht? Hieronder volgen in kort bestek zes algemene voorwaarden waaraan een goede monsternamen moet voldoen. Daarna volgen een aantal tips toegespitst op de diverse teeltwijzen.

Waar dient een monster aan te voldoen

- Allereerst moet elk monster een afspiegeling zijn van het gehele object, maximaal 1 ha.
- Een bemonsteringsmethode moet gemakkelijk herhaalbaar en door meerdere personen onafhankelijk van elkaar uitvoerbaar zijn om de resultaten goed te kunnen vergelijken.
- Een monster moet objectief zijn genomen. Dat moet dus willens en wetens volgens een vast patroon, maar wel buiten beschouwing latend wat uitzonderlijk is. Zo is één zieke plant of een droge plek, waar geen voeding is toegediend, niet relevant in een monster.
- Elk monster uit een niet-homogene partij moet, op grond van de statistiek, uit ten minste 40 gelijke submonsters (lees steken, prikken of grepen) bestaan.
- Een monster is bij voorkeur groter dan de minimale hoeveelheid die voor een analyse noodzakelijk is.
- Bemonster regelmatig met niet te grote intervallen, dit voorkomt een schokkerig verloop van de noodzakelijke correcties.

Uitgangspunten bemonstering

In de glastuinbouw worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Bemonster daar waar de actieve wortels zitten.
2. Houd rekening met de verdeling van de nutriënten in de wortelzone.
3. Bemonster alleen het drainwater als er sprake is van meer dan 30% overdrain.
4. Bemonster het druppelwater apart als sprake is van controle van de mestgift.

Substraat teelten

- Gebruik een goede substraatsampler speciaal voor uw bedrijf.
- Sub-bemonster beurteilungen onder en tussen de druppelaars.
- Bemonster drain- of retourwater bij minimaal 30% drain.

Een goede monsternamen is een eerste voorwaarde voor een goede analyse.

- Bemonster bij voorkeur niet voordat één of meerdere druppelbeurten zijn gegeven.
- Scherm het monster af van direct zonlicht. Bewaar het liever koel en donker.

Potplanten

- Bemonster de grond of het substraat en niet het lekwater door middel van uitknippen.
- Verwijder de bovenste droge laag.
- Bemonster de hele bewortelde zone.

Grondteelten

- Bemonster volvelds of stroken bedden afhankelijk van de teelt.
- Bemonster niet binnen 3 meter van een pad of wand.

Bemonsteren is een vak

Soms willen kwekers er alles aan doen om steeds dezelfde analysesresultaten te krijgen. Ze prikken altijd op exact dezelfde plek, in hetzelfde pad en bij dezelfde plant. Met controle en sturing heeft dit niet veel te maken.

Natuurlijk zijn er goede argumenten om zelf te bemonsteren, maar de praktijk leert ook dat de meeste telers zich niet al te veel tijd gunnen om een echt goed monster te nemen. Een flesje vullen uit een tank of tappen uit een kraan kan iedereen, maar een monster nemen uit het wortelmilieu is een vak apart. Natuurlijk kost dat meer tijd, dus meer geld, maar het verhoogt de betrouwbaarheid van het onderzoek en maakt de resultaten weer beter vergelijkbaar met die van anderen.

Met een vakkundige bemonstering worden zowel het bemestingsonderzoek zelf als het meststoffengebruik geoptimaliseerd.